

ENERGIDEPARTEMENTET
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Oslo, 02.07.2025

Deres ref.:
24/1160-

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/3834

Saksbehandler:
Sissel Wiken Sandgrind,
Vilde Fluge Lillesund, Sofie
Jordheim, Ida Marie
Gildestad, Anna Leah Poppe
m/ flere

Miljødirektoratets kommentarer til fagutredning av forbrenningsutslipp fra olje og gass utvunnet på norsk kontinentalsokkel

Fagutredningen bør legge større vekt på bruttoutslipp av klimagasser fra olje og gass utvunnet på norsk kontinentalsokkel, og den bør i større grad belyse klimarisiko og konsekvenser av klimaendringer for miljø og samfunn.

Vi viser til høringsbrev fra Energidepartementet av 7. april 2025 med oversendelse av fagutredning av forbrenningsutslipp fra olje og gass utvunnet på norsk kontinentalsokkel. Vi viser også til våre kommentarer til program for fagutredning av forbrenningsutslipp og til vår uttalelse til endringsforslag til veileder for PUD/PAD ved brev av 13. juni 2024.

Bakgrunn

Formålet med fagutredningen er å belyse globale utslippseffekter av olje og gass utvunnet i Norge, samt virkninger på miljøet i Norge som følge av globale forbrenningsutslipp fra olje og gass utvunnet på norsk kontinentalsokkel. Ifølge Energidepartementet vil utredningen og høringsuttalelsene utgjøre et faglig grunnlag som er ment også å kunne brukes av rettighetshavere ved utredninger av konsekvenser av olje- og gassutbygginger på norsk kontinentalsokkel.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet vil innledningsvis bemerke at det etter vår vurdering er uheldig at fagutredningen om forbrenningsutslipp høres uavhengig av veileder for PUD/PAD, og mens rettslige krav til utredning av forbrenningsutslipp er til behandling i domstolene, ettersom den skal brukes som grunnlag for feltspesifikke konsekvensutredninger.

Nedenfor følger Miljødirektoratets kommentarer til fagutredningen. Avhengig av utfallet av domstolsbehandlingen, samt endringer i PUD/PAD-veilederen som er satt på vent inntil domstolsavgjørelsen foreligger, vil vi på et senere tidspunkt kunne ha andre innspill til fagutredningen.

Fagutredningen bør legge større vekt på bruttoutslipp av klimagasser fra olje og gass utvunnet på norsk kontinentalsokkel.

Fagutredningen gir en overordnet gjennomgang av noen relevante momenter og kunnskapsgrunnlag for hvordan brutto klimagassutslipp fra olje og gass produsert på norsk kontinentalsokkel kan beregnes. Dette kan brukes som et utgangspunkt for feltspesifikke vurderinger av brutto klimagassutslipp fra nye prosjekter.

Miljødirektoratet vil understreke viktigheten av å inkludere bruttoutslipp. Brutto klimagassutslipp oppgir et tak for hvor store utslippene som følge av økt produksjon av olje og gass kan bli. Ved å legge bruttoutslipp til grunn vil det sikre at utslippseffektene fra økt produksjon ikke undervurderes. Netto klimagassutslipp vil i teorien, slik det påpekes i utredningen, ta inn over seg effektene en økning i norsk produksjon av olje og gass vil ha på internasjonale energimarkeder dersom forutsetningene for beregningene viser seg å være riktige, og vil i så måte inkludere globale utslippseffekter av dette. Miljødirektoratet ser derfor nytteverdien av å inkludere slike estimater i fagutredningen også, men som et tillegg. Utfordringen med nettoutslipp er at beregningene er svært sensitive for antagelsene som legges til grunn, som bidrar til at resultatene kan variere stort. De sprikende resultatene fra analysene som presenteres i utredningen illustrerer dette. Det er i fagutredningen ikke gjort rede for hvilke av disse antagelsene som bør legges til grunn. Ved langsiktige beregninger vil denne usikkerheten forsterkes ytterligere.

Utredningen gir ikke anslag på hvor store klimagassutslipp det har vært/kommer til å bli fra olje og gass som er utvunnet/skal utvinnes på norsk kontinentalsokkel fra eksisterende/godkjente prosjekter. Dette kunne vært nyttig kunnskapsgrunnlag for vurdering av kumulative klimagassutslipp, jf. punkt 5 e) i vedlegg IV til EIA-direktivet.

Miljødirektoratet bemerker at konverterings- og utslippsfaktorer ikke alltid er oppgitt per enhet de gjelder for. Vi ber om at dette tydeliggjøres der dette mangler, både i løpende tekst og tabelltekster.

Fagutredningen bør i større grad belyse klimarisiko og konsekvenser av klimaendringer for miljø og samfunn.

Delkapittel 4.2, *Mulige konsekvenser av global oppvarming på miljøet i Norge*, viser til utviklingen i klimaet, framskrivninger og noen *virksomheter* av klimaendringene i Norge. Fagutredningen belyser i liten grad *konsekvenser* som følge av klimaendringene, og hvordan klimarisikoen i Norge også påvirkes av klimaendringer i andre land (se bl.a. [EY 2018](#)). I Miljødirektoratets *kommentarer til forslag til program* viser vi at naturen og nær sagt alle samfunnsområder er berørt.

Fagutredningen refererer til noen relevante rapporter, men det bør i større grad utbroderes hva

disse handler om for å belyse risiko og mulige konsekvenser for natur og samfunn, slik delkapittelet legger opp til.

Et overordnet bilde av konsekvenser av klimaendringene for natur og samfunn gis i kapittel 3 i Meld. St. 26 (2022 -23) *Klima i endring - sammen for et klimarobust samfunn*. Miljødirektoratet understreker at det *ikke* medfører riktighet at omtale av konsekvenser i denne stortingsmeldingen er i tråd med utslippsscenarioer som overgår dagens forventninger til framtidige utslipp, slik fagutredningen sier (s.38). Beskrivelsene i stortingsmeldingen knytter seg ikke til et bestemt utslippsscenario. Kapittelet belyser klimaendringenes ventede, og i noen grad allerede observerte konsekvenser.

Tilsvarende sier fagutredningen at rapporten *Klima i Norge 2100*¹ (nedskalerte klimaframskrivninger for Norge basert på FNs klimapanel, laget av Norsk klimaservicesenter) legger til grunn et ikke-forventet scenario – høyutslippsscenarioet. Dette stemmer ikke. I "Klima i Norge 2100"-rapporten oppsummeres klimautviklingen i Norge hittil, samt beregninger av klimautviklingen framover mot år 2100 under *forskjellige* antagelser om utslipp av klimagasser. Se rapportens side 93 for omtale av utslippsscenarioene som benyttes i beregningene av framtidige klimaendringer i Norge (RCP 2.6, RCP 4.5 og RCP 8.5). Nye klimaframskrivninger for Norge lanseres for øvrig høsten 2025.

For øvrig er omtale av konsekvenser knyttet til høye utslippsscenario som et ikke-forventet scenario, uheldig. Vi viser til Klimarisikoutvalgets vurdering: at dramatiske utfall kan ikke utelukkes, selv om verdenssamfunnet skulle klare å begrense utslippene i tråd med Parisavtalen. I tillegg ligger føre-var-prinsippet fast i norsk klimapolitikk. Dette innebærer at det skal tas utgangspunkt i høye alternativer fra de nasjonale klimaframskrivningene når hensynet til et klima i endring vurderes. Vektlegging av hensynet til klimaendringene skal i den enkelte sak balanseres mot andre viktige samfunnshensyn. Se bl.a. Statlige planretningslinjer for klima og energi² og Meld. St. 26 (2022 -23) *Klima i endring - sammen for et klimarobust samfunn*.

Usikkerhet omtales i stor grad i kapittel 4. Det vil alltid være usikkerhet knyttet til klimaendringer og konsekvensene – hvordan de spiller sammen med annen samfunnsutvikling, klimapolitikk i og utenfor Norge, klimasystemets følsomhet m.m. Klimarisikoutvalget (NOU 2018:17) viser at mye usikkerhet i mange ledd gir betydelig *klimarisiko*. Miljødirektoratet anbefaler at fagutredningen heller løfter frem hvordan klimaendringene fører til økt risiko på flere områder – og at usikkerheten er *del* av dette risikobildet.

Fagutredningen sier at "deler av de negative effektene samfunnet påføres som følge av klimaendringene, kan til en viss grad dempes ved å implementere utslippsreduserende tiltak og gjennomføre ulike tilpasningstiltak. Disse vil ha tilhørende kostnader." Miljødirektoratet mener at denne omtalen må nyanseres med at klimaendringene allerede fører til irreversible endringer (eks. havnivå, økosystemer) og at konsekvensene av klimaendringene vil ha store kostnader. Se

¹ [Klima i Norge 2100 - Norsk klimaservicesenter](#)

² [Statlige planretningslinjer for klima og energi - Lovdata](#)

for eksempel til Naturrisikoutvalget NOU 2024:2³, Klimarisikoutvalget <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2018-17/id2622043/> NOU 2018: 17⁴ og Finans Norges Klimarapport⁵.

Oppvarmingen vi ser i Norge, og spesielt i Arktiske områder, skjer svært raskt. Fagutredningen er et faggrunnlag som derfor bør oppdateres jevnlig og må baseres på ny og oppdatert vitenskapelig kunnskap og på anerkjente forskningsmiljøer, nasjonalt og internasjonalt. Miljødirektoratet mener det bør klargjøres i fagutredningen hvordan og hvor ofte en tenker å oppdatere kunnskapsgrunnlaget. Framtidig omtale av konsekvenser av klimaendringer i Norge bør se til nasjonal klimasårbarhetsanalyse som skal utarbeides hvert fjerde år.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ann Mari Vik Green
seksjonsleder

Sissel Wiken Sandgrind
sjefingeniør

Kopi til:
Klima- og miljødepartementet

³ [NOU 2024: 2 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2024-2/)

⁴ [NOU 2018: 17](#)

⁵ [Klimarapporten](#)